

[Justitsministeren.]

ikke føre til, at de forsikrede bliver underkastet Forsikringsselskabets Vilkaarlighed i vidt Omfang.

Jeg hørte derfor med særlig Interesse det ærede Medlem Hr. Elmquists Bemærkning om, at han kunde tænke sig, at det skulde overlades til Domstolene at afgøre, naar den brandlidte havde vist simpel Uagtsomhed, hvorvidt han burde have sin Forsikring udbetalt i fuldt Omfang eller med noget Fradrag.

Men dertil maa jeg bemærke, at det vilde de gensidige Selskaber vist slet ikke være tilfredse med, for det, de gensidige Selskaber ønsker, er, at de selv kan organisere en Myndighed, deres Generalforsamling eller et Udvalg valgt af Generalforsamlingen, som afgør uden Rekurs til Domstolene, i hvilket Omfang der skal gøres Fradrag i den Erstatning, som skal udbetales til en brandlidt, der har gjort sig skyldig i simpel Uagtsomhed.

Skal vi gøre Forsikringsselskaberne nogen Indrømmelse paa dette Punkt, maa det sikkert være ved i begrænset Omfang at give en saadan Tilladelse til Forsikringsselskaberne; men naturligvis, naar Forsikringsselskaberne selv skal have saadan en Myndighed, maa den være meget begrænset, thi ellers kan det komme til at gaa ud over Forsikringstagerne, og det maa desuden være en Myndighed, som i samme Grad tilkommer de gensidige Selskaber som de Aktieselskaber, der driver Forsikringsvirksomhed, thi ellers vilde de gensidige Selskaber ogsaa ved saadan en Bestemmelse i Konkurrencen komme bagefter de andre Selskaber, som vilde kunne pege paa, at de ikke havde en saadan Myndighed, at deres Forsikringstager stod under Domstolenes Beskyttelse i disse Spørgsmaal. Men, som sagt, en Afgivelse af hele Spørgsmaalets Løsning til Domstolenes Skøn tror jeg ikke vil blive betragtet af de gensidige Selskaber som en Imødekommenhed.

Angaaende § 104 ytrede det ærede Medlem vel ikke Sympati for, at en Mand skulde kunne ved Forsikring efterlade sin Formue til sin Elskerinde, medens hans Enke og Børn intet fik, men det ærede Medlem mente dog, at man ikke burde berøve en Mand en saadan Ret, og kom saa ind paa nogle Betragtninger om, at hvis vedkommende tegnede Forsikringen saaledes, at han ikke kan gøre den løs igen, selv faa Beløbet udbetalt med noget Fradrag, medens han er i levende Live, kan man ikke berøve ham Retten.

Nej, det kan nok være, men der bliver

den samme Modsætning som mellem Livsgave og Dødsgave. Ved Livsgave kan jo enhver bortgive sin Formue i levende Live, men han kan ikke gøre det ved Dødsgave, ikke ved Testamente, der maa han respektere sin Hustrus og sine Børns Tvangsarveret, og saaledes bør han vist ogsaa skulle gøre det, hvor Spørgsmaalet er om at tegne en Forsikring, der skal udbetales ved hans Død, men som han vil kunne løse, medens han lever.

Den Tanke saa at begrænse det saaledes, at det kun skulde være ulovligt, hvis vedkommende havde tegnet Forsikringen for en Person, der ikke var hans Tvangsarving, altsaa saaledes, at en saadan Forsikring var lovlig, hvis han tegnede den til Fordel for en af sine Tvangsarvinger paa sine andre Tvangsarvingers Bekostning, den Tanke tilfredsstiller mig ikke. Det er en Svækkelse af Begrebet Tvangsarveret, som jeg ikke synes der er nogen Grund til.

Paa et enkelt Omraade er jo Tvangsarveretten her i Landet for øvrigt svækket lidt tilsvarende, idet vi har en gammel Bestemmelse om, at Bønder, som de kaldes i den Lov, altsaa Gaardejere, kan testere til Fordel for een af Arvingerne paa de andres Bekostning. Uagtet denne Lovbestemmelse gentages omhyggeligt i alle de Husmandsjordlove, vi nu faar, tror jeg, at den aldeles ikke er i Brug, og den bringes vist ikke rigtig frem for Folks Bevidsthed selv ved at optrykkes i disse Lovforslag og Love, thi den strider saa stærkt imod, hvad Tidens Udvikling har bragt med sig; det er en Lovbestemmelse, der hører hjemme i en længst forsvunden Tid, hvor det var meget vanskeligt for den, der skulde overtage Gaarden, at skaffe likvide Midler til at udløse sine Medarvinger. Nu, da man kan belaae fast Ejendom for i hvert Fald $\frac{3}{4}$ af dens Værdi, med første Prioritet i Kreditforenings- og senere Hypotekforeningslaan, kan den, der overtager Gaarden, altid skaffe likvide Midler til at udløse sine Søsken. Derfor er det slet ikke en tidssvarende Regel, og jeg tror ikke, den anvendes, og at indføre noget lignende her, for saa vidt Forsikringsvæsenet angaar, tror jeg ikke vil være rigtigt.

Til det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, der omtalte §§ 5 og 23, skal jeg kun sige, at jeg ikke tror, der er nogen Fejl i disse Paragraffers Affattelse; man maa huske paa, at vedkommende kun faar Erstatning for det, han virkelig har tabt. Det er noget tilsvarende, som hvis et Gældsbevis, der lød paa 50 Kr., blev forfalsket til at lyde paa 150 Kr., saa bliver det dog ved at være